

Samling af Afgørelser

RETTENS DOM (Fjerde Afdeling)

11. september 2012*

»Statsstøtte — cabotagesejladssektoren — tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse — det markedsøkonomiske investorprincip — medlemsstaternes socialpolitik — omstrukturingsstøtte — retsvirkninger af en dom om annullation«

I sag T-565/08,

Corsica Ferries France SAS, Bastia (Frankrig), ved advokaterne S. Rodrigues og C. Bernard-Glanz,

sagsøger,

mod

Europa-Kommissionen ved C. Giolito og B. Stromsky, som befuldmægtigede,

sagsøgt,

støttet af:

Den Franske Republik, først ved G. de Bergues og A.-L. Vendrolini, derefter ved M. de Bergues, N. Rouam og J. Rossi, som befuldmægtigede,

og af

Société nationale maritime Corse-Méditerranée (SNCM) SA ved advokaterne A. Winckler og F.-C. Laprévote,

intervenienter,

angående en påstand om annullation af Kommissionens beslutning af 8. juli 2008 2009/611/EF om de støtteforanstaltninger, Frankrig har iværksat til fordel for Société Nationale Maritime Corse-Méditerranée (SNCM) – C 58/02 (ex N 118/02) (EUT 2009 L 225, s. 180),

har

RETTE (Fjerde Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, I. Pelikánová, og dommerne K. Jürimäe og M. van der Woude (refererende dommer),

justitssekretær: ekspeditionssekretær J. Palacio González,

* Processprog: fransk.

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 7. december 2011,
afsagt følgende

Dom

Sagens baggrund

De omhandlede rederier

- 1 Sagsøgeren, Corsica Ferries France SAS, er et rederi, som varetager rutefarten til Korsika fra det franske fastland (Marseille, Toulon og Nice) og fra Italien.
- 2 Société nationale maritime Corse-Méditerranée (SNCM) er et rederi, der varetager rutefarten til Korsika fra det franske fastland (Marseille, Toulon og Nice) og til Nordafrika (Tunesien og Algeriet) fra Frankrig samt til Sardinien. Et af SNCM's vigtigste helejede datterselskaber er Compagnie méridionale de navigation (herefter »CMN«).
- 3 I 2002 var 20% af SNCM ejet af Société nationale des chemins de fer og 80% af Compagnie générale maritime et financière (herefter »CGMF«), som den franske stat ejede 100% af. I forbindelse med selskabets åbning for kapital i 2006 overtog to overtagere, Butler Capital Partners (herefter »BCP«) og Veolia Transport (herefter »VT«), henholdsvis 38% og 28% af kapitalen, mens CGMF fortsat deltog med 25% og 9% af kapitalen var forbeholdt de ansatte. BCP overdrog herefter sine anparter til VT.

Den administrative procedure

- 4 Ved beslutning 2002/149/EF af 30. oktober 2001 om Frankrigs statsstøtte til fordel for SNCM (EFT 2002 L 50, s. 66, herefter »beslutningen fra 2001«) fandt Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, at en støtte på 787 mio. EUR til SNCM for perioden 1991-2001 som kompensation for forpligtelsen til offentlig tjeneste var forenelig med fællesmarkedet i henhold til artikel 86, stk. 2, EF. Der blev ikke anlagt søgsmål til prøvelse af denne beslutning.
- 5 Ved skrivelse af 18. februar 2002 anmeldte Den Franske Republik en påtænkt omstrukturingsstøtte på 76 mio. EUR til fordel for SNCM til Kommissionen (herefter »planen fra 2002«).
- 6 Ved beslutning 2004/166/EF af 9. juli 2003 om Frankrigs påtænkte omstrukturingsstøtte til fordel for SNCM (EUT 2004 L 61, s. 13, herefter »beslutningen fra 2003«) godkendte Kommissionen på visse betingelser to rater af omstrukturingsstøtte udbetalt til SNCM på i alt 76 mio. EUR – den ene rate på 66 mio. EUR, der skulle udbetales øjeblikkeligt, og den anden rate på maksimum 10 mio. EUR, afhængig af nettoresultatet af afhændelsen af bl.a. SNCM's skibe.
- 7 Sagsøgeren anlagde sag med påstand om annullation af beslutningen fra 2003 ved Retten den 13. oktober 2003 (sag T-349/03).
- 8 Ved beslutning 2005/36/EF af 8. september 2004 om ændring af beslutningen fra 2003 (EUT 2005 L 19, s. 70, herefter »beslutningen fra 2004«) ændrede Kommissionen en af betingelserne i artikel 2 i beslutningen fra 2003. Det drejede sig om betingelsen om det maksimale antal på 11 skibe, som SNCM var berettiget til at afhænde. I beslutningen fra 2004 tillod Kommissionen, at et af disse skibe, *Aliso*, blev erstattet med et andet skib, *Asco*.

- 9 Ved beslutning af 16. marts 2005 godkendte Kommissionen udbetalingen af anden rate af omstrukturingsstøtten på 3 327 400 EUR på grundlag af beslutningen fra 2003 (herefter »beslutningen fra 2005«).
- 10 Ved dom af 15. juni 2005, Corsica Ferries France mod Kommissionen (sag T-349/03, Sml. II, s. 2197, herefter »dommen fra 2005«), annullerede Retten beslutningen fra 2003 på grund af en urigtig vurdering af karakteren af støttens ubetydelige omfang, hovedsageligt på grund af beregningsfejl i nettoprovenuet fra afhændelserne, og forkastede samtlige de øvrige anbringender om manglende begrundelse og tilsidesættelse af artikel 87, stk. 3, litra c), EF og rammebestemmelserne for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder (EFT 1999 C 288, s. 2, herefter »rammebestemmelserne«).
- 11 I en skrivelse af 7. april 2006 opfordrede de franske myndigheder Kommissionen til at overveje, om ikke en del af omstrukturingsstøtten, ydet på grundlag af planen fra 2002, på 53,48 mio. EUR i stedet for at blive betegnet som støtte til omstrukturering på grund af sin karakter af kompensation for offentlig tjeneste burde opfattes som en foranstaltning, som ikke udgør statsstøtte som omhandlet i Domstolens dom af 24. juli 2003, Altmark Trans og Regierungspräsidium Magdeburg (sag C-280/00, Sml. I, s. 7747, herefter »Altmark-dommen«), eller som en foranstaltning uafhængigt af planen fra 2002 i overensstemmelse med artikel 86, stk. 2, EF.
- 12 Den 21. april 2006 fik Kommissionen meddelelse om den planlagte fusion vedrørende BCP og VT's erhvervelse af en fælles kontrol over SNCM med henvisning til artikel 4 i Rådets forordning (EF) nr. 139/2004 af 20. januar 2004 om kontrol med fusioner og virksomhedsovertagelser (EUT L 24, s. 1). Kommissionen godkendte fusionen den 29. maj 2006 på grundlag af forordningens artikel 6, stk. 1, litra b).
- 13 De franske myndigheder forsynede i juni 2006 Kommissionen med flere oplysninger vedrørende de finansielle transaktioner, som blev gennemført i forbindelse med SNCM's overgang til den private sektor.
- 14 Den 13. september 2006 besluttede Kommissionen at indlede proceduren i artikel 88, stk. 2, EF vedrørende de nye støtteforanstaltninger til fordel for SNCM og lade den omfatte planen fra 2002 (EUT 2006 C 303, s. 53, herefter »beslutningen fra 2006«).
- 15 Ved beslutning 2009/611/EF af 8. juli 2008 om de støtteforanstaltninger C 58/02 (ex N 118/02), som Frankrig har iværksat til fordel for SNCM (EUT 2009 L 225, s. 180, herefter »den anfægtede beslutning«), fandt Kommissionen, at foranstaltningerne i planen fra 2002 udgjorde ulovlig statsstøtte som omhandlet i artikel 88, stk. 3, EF, men var forenelige med fællesmarkedet i henhold til artikel 86, stk. 2, EF og artikel 87, stk. 3, litra c), EF, og at foranstaltningerne i privatiseringsplanen fra 2006 (herefter »planen fra 2006«) ikke udgjorde statsstøtte som omhandlet i artikel 87, stk. 1.

De pågældende foranstaltninger

- 16 Den anfægtede beslutning vedrører følgende foranstaltninger:
 - ifølge planen fra 2002: CGMF's kapitalindskud i SNCM på 76 mio. EUR, herunder 53,48 mio. EUR for forpligtelser til offentlig tjeneste og restbeløbet som omstrukturingsstøtte
 - ifølge planen fra 2006:
 - CGMF's negative salgspris for SNCM på 158 mio. EUR
 - CGMF's kapitalindskud på 8,75 mio. EUR

- kontokurantlånet fra CGMF på 38,5 mio. EUR til betaling af godtgørelser til de SNCM-medarbejdere, der afskediges i tilfælde af en ny socialplan.

Den anfægtede beslutning

- 17 I den anfægtede beslutning, navnlig i 37.-54. betragtning hertil, fastslog Kommissionen, at passagertrafikken til og fra Korsika var et sæsonpræget marked med spidsbelastningsperioder. Den konkurrencemæssige struktur på markedet har ændret sig væsentligt siden sagsøgerens indtræden på markedet i 1996. Siden 2000 udgjorde SNCM og sagsøgeren et effektivt duopol med en markedsandel på mere end 90%. I 2007 indtog sagsøgeren førerstillingen over SNCM og befordrede 1 mio. flere passagerer på et marked, der støt voksede med 4% om året. SNCM forblev derimod sammen med CMN i en monopollignende situation med hensyn til fragttrafik.
- 18 Kommissionen var i 219.-225. betragtning til den anfægtede beslutning af den opfattelse, at samtlige indskud, som SNCM modtog via CGMF, blev finansieret ved hjælp af statsmidler, truede med at fordreje konkurrencen og påvirkede samhandelen mellem medlemsstaterne. Kommissionen anså derfor tre af de fire betingelser i artikel 87, stk. 1, EF for opfyldt. Derefter undersøgte den for hver foranstaltnings vedkommende, hvorvidt der foreligger en selektiv økonomisk fordel, og dens eventuelle forenelighed med fællesmarkedet.
- 19 Ifølge 236. betragtning til den anfægtede beslutning fandt Kommissionen med hensyn til de 76. mio. EUR, som blev anmeldt i 2002, at 53,48 mio. EUR kunne betragtes som kompensation for public service-forpligtelser. I overensstemmelse med præmis 320 i dommen fra 2005, nævnt i præmis 10 ovenfor, vurderede Kommissionen dette indskud i lyset af Altmark-dommen, nævnt i præmis 11 ovenfor, og konkluderede i 257. betragtning til den anfægtede beslutning, at det udgjorde statsstøtte, som alligevel er forenelig med fællesmarkedet i henhold til artikel 86, stk. 2, EF. De resterende 22,52 mio. EUR skulle derfor betragtes som omstrukturingsstøtte.
- 20 For så vidt angår planen fra 2006 anvendte Kommissionen herefter i 267.-352. betragtning til den anfægtede beslutning princippet om den markedsøkonomiske investor (herefter »det markedsøkonomiske investorprincip«) på den negative salgspris på 158 mio. EUR. Kommissionen vurderede hermed, om en hypotetisk privat investor i stedet for CGMF ville have foretrukket at rekapitalisere SNCM med dette beløb eller likvidere selskabet og betale de dermed forbundne omkostninger. Der måtte derfor foretages en vurdering af minimumsomkostningerne ved en likvidation.
- 21 Kommissionen fandt i 267.-280. betragtning til den anfægtede beslutning, at likvidationsomkostningerne nødvendigvis skulle omfatte omkostningerne ved en socialplan, dvs. de supplerende fratrædelsesgodtgørelser ud over omkostningerne ved de lovbestemte og overenskomstmæssige forpligtelser for at sikre, at de overholder store virksomhedskoncerners praksis i dag og ikke skader moderselskabets eller hovedaktionærens omdømme. Kommissionen vurderede således med hjælp fra en uafhængig ekspert disse supplerende godtgørelser på grundlag af en sammenligning med de socialplaner, som virksomhedskoncerner som Michelin og Yves Saint-Laurent for nylig gennemførte i Frankrig.
- 22 Kommissionen fandt i 350. betragtning til den anfægtede beslutning, at den negative salgspris var resultatet af en åben, gennemskelig, ubetinget og ikke-diskriminatorisk udvælgelsesprocedure, og at den i denne henseende var en markedspris. Ved at lægge en hypotese om likvidationsomkostninger, som udelukkende var begrænset til fratrædelsesgodtgørelserne, til grund, konkluderede Kommissionen i beslutningens 352. betragtning, at likvidationsomkostningerne oversteg den negative salgspris, og at kapitalindskuddet på 158 mio. EUR dermed ikke udgjorde statsstøtte som omhandlet i artikel 87, stk. 1, EF.

- 23 For så vidt angår CGMF's kapitalindskud på 8,75 mio. EUR fandt Kommissionen i 356.-358. betragtning til den anfægtede beslutning, at idet de private overtageres indskud var betydeligt og sammenfaldende, kunne det i det hele forkastes, at der forelå støtte. Kommissionen konstaterede endvidere, at det faste afkast udgjorde en passende forrentning af den investerede kapital, og at klausulen om ophævelse af overtagelsen var uden betydning i relation til ligebehandlingen. Kommissionen konkluderede i beslutningens 365. betragtning, at CGMF's kapitalindskud på 8,75 mio. EUR ikke udgjorde statsstøtte som omhandlet i artikel 87, stk. 1, EF.
- 24 Kommissionen bemærkede derefter i 372.-378. betragtning til den anfægtede beslutning, at foranstaltninger for 38 mio. EUR i form af støtte til enkeltpersoner, indsat på en spærret konto, ville blive gennemført i tilfælde af, at overtagerne iværksætter en ny socialplan, og at de ikke kan svare til gennemførelsen af planerne for personalenedskæringerne i planen fra 2002. Denne støtte kan efter Kommissionens opfattelse kun udbetales til enkeltpersoner, hvis ansættelseskontrakt hos SNCM er blevet afbrudt. Disse foranstaltninger udgør derfor ikke omkostninger, der hidrører fra normal anvendelse af den gældende social- og arbejdsmarkedsløvgivning ved afbrydelse af ansættelseskontrakter. Kommissionen konkluderede, at denne støtte til enkeltpersoner, som blev godkendt af staten og ikke af staten i sin egenskab af aktionær, derfor henhørte under medlemsstaternes social- og arbejdsmarkedspolitik og af denne grund ikke udgjorde en støtte som omhandlet i artikel 87, stk. 1, EF.
- 25 Med hensyn til det restbeløb på 22,52 mio. EUR, der blev anmeldt som omstrukturingsstøtte, dvs. det restbeløb på 76 mio. EUR, der blev anmeldt i forbindelse med planen fra 2002, og på 53,48 mio. EUR, der blev anset for forenelig med fællesmarkedet i henhold til artikel 86, stk. 2, EF (jf. præmis 19 ovenfor), fandt Kommissionen i 381. betragtning til den anfægtede beslutning, at det udgjorde en statsstøtte som omhandlet i artikel 87, stk. 1, EF. Den undersøgte dernæst denne foranstaltnings forenelighed med rammebestemmelserne.
- 26 Kommissionen fastslog i 387.-401. betragtning til den anfægtede beslutning, at SNCM i 2002 var en kriseramts virksomhed som omhandlet i rammebestemmelsernes punkt 5, litra a), og punkt 6, og at planen fra 2002 kunne sikre virksomhedens tilbagevenden til rentabel drift i overensstemmelse med rammebestemmelsernes punkt 31-34.
- 27 Med hensyn til at forhindre urimelig konkurrencefordrejning (rammebestemmelsernes punkt 35-39) fandt Kommissionen i 404. betragtning til den anfægtede beslutning, at der ikke var overkapacitet på markedet for søtransport til Korsika, og at der derfor ikke var anledning til at foreskrive markedssanerende foranstaltninger. Kommissionen anførte herefter i 406. betragtning til den nævnte beslutning, at den anmeldte omstrukturingsplan i betydeligt omfang bidrog til at reducere virksomhedens tilstedeværelse på markedet. Kriteriet om forhindring af urimelige konkurrencefordrejninger var derfor også opfyldt.
- 28 Kommissionen bemærkede i 410.-419. betragtning til den anfægtede beslutning, at behovet for støtte, der som minimum beregnes i henhold til rammebestemmelsernes punkt 40 og 41, var begrænset til 19,75 mio. EUR den 9. juli 2003, med forbehold for nettoprovenuet af salget af aktiverne, der var fastsat i beslutningen fra 2003. Med henblik herpå begyndte Kommissionen med at beregne SNCM's likviditetsbehov for dens omstrukturingsplan. Omkostningerne ved omstrukturingsplanen blev ifølge Kommissionen opgjort til 46 mio. EUR. Kommissionen fratrak herefter alle de afhændelser, som blev gennemført mellem den 18. februar 2002 (datoen for anmeldelsen af planen fra 2002) og den 9. juli 2003 (datoen for vedtagelsen af beslutningen fra 2003), dvs. 26,25 mio. EUR, og resultatet heraf var 19,75 mio. EUR.
- 29 Med hensyn til de kompenserende modydelser fastslog Kommissionen, at samtlige betingelser, der var fastsat i beslutningen fra 2003 vedrørende erhvervelserne, benyttelsen af flåden, salget af aktiver, forbuddet mod at tilbyde lavere priser end hver af konkurrenterne (herefter »betingelsen om ikke at være prisførende«) og begrænsningen af antallet af sejladsere på ruterne til Korsika, var blevet

overholdt i næsten fuldt omfang. For så vidt som disse betingelser var overholdt, og det anmeldte støttebeløb var væsentligt lavere end det støttebeløb, der blev godkendt i 2003, fandt Kommissionen det ikke formålstjenligt at fastsætte yderligere forpligtelser. Efter således at have taget hensyn til summen af de ekstra afhændelser, der var fastsat i beslutningen fra 2003, fandt Kommissionen i 434. betragtning til den anfægtede beslutning, at det endelige restbeløb for omstrukturering, opgjort til 15,81 mio. EUR, udgjorde statsstøtte, som er forenelig med fællesmarkedet i henhold til artikel 87, stk. 3, litra c), EF.

30 Konklusionen i den anfægtede beslutning har følgende ordlyd:

»*Artikel 1*

Den af den franske stat ydede kompensation til SNCM på 53,48 mio. EUR for varetagelse af public service-forpligtelser i perioden 1991-2001 udgør ulovlig statsstøtte i den i EF-traktatens artikel 88, stk. 3, fastsatte betydning, men er forenelig med fællesmarkedet i henhold til traktatens artikel 86, stk. 2.

Den negative salgspris for SNCM på 158 mio. EUR, CGMF's overtagelse af udgifterne på 38,5 mio. EUR til sociale foranstaltninger til fordel for de ansatte og den fælles og samtidige rekapitalisering af SNCM via CGMF med 8,75 mio. EUR udgør ikke statsstøtte i den i EF-traktatens artikel 87, stk. 1, fastsatte betydning. Omstruktureringsstøtten på 15,81 mio. EUR, som Frankrig har ydet [SNCM], udgør ulovlig statsstøtte i den i EF-traktatens artikel 88, stk. 3, fastsatte betydning, men er forenelig med fællesmarkedet i henhold til traktatens artikel 86, stk. 2.

Artikel 2

Denne beslutning er rettet til Den Franske Republik.«

Retsforhandlinger og parternes påstande

31 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 17. december 2008 har sagsøgeren anlagt dette søgsmål.

32 Den Franske Republik fik tilladelse til at intervenere ved kendelse af den 27. april 2009.

33 SNCM fik tilladelse til at intervenere ved kendelse af den 1. juli 2009.

34 På grundlag af den refererende dommers rapport har Retten (Fjerde Afdeling) besluttet at indlede den mundtlige forhandling.

35 Som led i foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse i henhold til artikel 64 i Rettens procesreglement har Retten anmodet parterne om at besvare en række spørgsmål og fremlægge en række dokumenter. Parterne efterkom anmodningerne inden for de fastsatte frister.

36 Sagsøgeren har nedlagt følgende påstande:

- Den anfægtede beslutning annulleres.
- Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

37 Kommissionen, Den Franske Republik og SNCM har nedlagt følgende påstande:

- Frifindelse.

— Sagsøgeren tilpligtes at betale sagens omkostninger.

Retlige bemærkninger

- 38 Sagsøgeren har til støtte for det foreliggende annullationssøgsmål i det væsentlige fremsat seks anbringender.
- 39 Det første anbringende vedrører en påstået for vid fortolkning af artikel 287 EF, som gav sig udslag i, at den anfægtede beslutning er behæftet med en begrundelsesmangel, og i en tilsidesættelse af retten til forsvar og retten til en effektiv domstolsprøvelse.
- 40 Det andet, tredje, fjerde, femte og sjette anbringende vedrører tilsidesættelse af artikel 87 EF og 88 EF og rammebestemmelserne. Disse anbringender vedrører henholdsvis kapitalindskuddet på 53,48 mio. EUR som kompensation for forpligtelser til offentlig tjeneste, afhændelsen af SNCM til en negativ salgspris på 158 mio. EUR, CGMF's kapitalindskud på 8,75 mio. EUR, 38 mio. EUR i form af støtte til enkeltpersoner og det restbeløb på 22,52 mio. EUR, der blev anmeldt som omstrukturingsstøtte.

Det første anbringende om en begrundelsesmangel og om en tilsidesættelse af retten til forsvar og til en effektiv domstolsprøvelse

- 41 Med nærværende anbringende har sagsøgeren gjort gældende, at den anfægtede beslutning nærmere bestemt er behæftet med en begrundelsesmangel i det omfang, hvor væsentlige forhold under hensyn til kravet om fortrolighed blev udeladt af Kommissionen i den version, som blev meddelt sagsøgeren. Selskabet har subsidiært gjort gældende, at det ikke blev hørt i tilstrækkeligt omfang vedrørende de oplysninger, der vedrører det.
- 42 I denne forbindelse bemærkes, at det fremgår af fast retspraksis, at den begrundelse, som kræves i henhold til artikel 253 EF, skal tilpasses karakteren af den pågældende retsakt og klart og utvetydigt angive de betragtninger, som den institution, der har udstedt den anfægtede retsakt, har lagt til grund, således at de berørte parter kan få kendskab til grundlaget for den trufne foranstaltning, og således at den kompetente ret kan udøve sin prøvelsesret. Det nærmere indhold af begrundelseskravet skal fastlægges i lyset af den konkrete sags omstændigheder, navnlig indholdet af den pågældende retsakt, karakteren af de anførte grunde samt den interesse, som retsaktens adressater samt andre, der må anses for umiddelbart og individuelt berørt af retsakten, kan have i begrundelsen. Det kræves ikke, at begrundelsen angiver alle de forskellige relevante faktiske og retlige momenter, da spørgsmålet, om en retsakts begrundelse opfylder kravene efter artikel 253 EF, ikke blot skal vurderes i forhold til ordlyden, men ligeledes til den sammenhæng, hvori den indgår, samt under hensyn til alle de retsregler, som gælder på det pågældende område (jf. Domstolens dom af 2.4.1998, sag C-367/95 P, Kommissionen mod Sytraval og Brink's France, Sml. I, s. 1719, præmis 63 og den deri nævnte retspraksis).
- 43 Det bemærkes ligeledes, at artikel 287 EF forpligter medlemmerne af Fællesskabets institutioner, Fællesskabets tjenestemænd og øvrige ansatte til ikke at give oplysninger om forhold, som ifølge deres natur er tjenestehemmeligheder. En manglende begrundelse kan imidlertid ikke begrundes med den i nævnte artikel 287 omhandlede forpligtelse til at overholde kravet om fortrolighed af forretningshemmeligheder. Forpligtelsen til at overholde kravet om fortrolighed af forretningshemmeligheder kan således ikke fortolkes så vidt, at begrundelseskravet som følge heraf bliver uden indhold, i strid med den ret til forsvar, der tilkommer medlemsstaterne og de interesserede parter (jf. i denne retning Domstolens dom af 13.3.1985, forenede sager 296/82 og 318/82, Nederlandene og Leeuwarder Papierwarenfabriek mod Kommissionen, Sml. s. 809, præmis 27). Kravene til begrundelse af en beslutning vedrørende statsstøtte kan især ikke fastlægges blot på grundlag af den interesse, som den medlemsstat, beslutningen er rettet til, har i at få oplysninger. I tilfælde, hvor medlemsstaten har opnået, hvad den søgte om, fra Kommissionen, nemlig

godkendelse af sit støtteprojekt, har medlemsstaten – i modsætning til konkurrenterne til støttemodtageren – en stærkt begrænset interesse i at få en begrundet afgørelse (jf. i denne retning Rettens dom af 25.6.1998, forenede sager T-371/94 og T-394/94, British Airways m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 2405, præmis 92).

- 44 Desuden skal det bemærkes, at en søgsmålsgrund efter fast retspraksis skal være angivet så klart og præcist, at Unionens retsinstanser får mulighed for at gennemføre den retslige prøvelse og sagsøgte for at tilrettelægge sit forsvar. Af retssikkerheds- og retsplejehensyn skal de væsentligste faktiske og retlige omstændigheder, som søgsmålet støttes på, således fremgå af selve stævningen, eventuelt kortfattet, men dog på en sammenhængende, præcis og forståelig måde (Rettens dom af 7.11.1997, sag T-84/96, Cipeke mod Kommissionen, Sml. II, s. 2081, præmis 31, og af 27.9.2006, sag T-322/01, Roquette Frères mod Kommissionen, Sml. II, s. 3137, præmis 208). Det fremgår ligeledes af procesreglementets artikel 44, stk. 1, at stævningen skal angive søgsmålets genstand og indeholde en kort, men klar og præcis fremstilling af søgsmålsgrundene.
- 45 Det er i lyset af disse betragtninger, at nærværende anbringende skal undersøges.
- 46 Hvad for det første angår begrundelsespligten skal der for det første tages hensyn til den omstændighed, at den anfægtede beslutning blev vedtaget efter de beslutninger, der blev truffet mellem 2001 og 2005, og efter dommen fra 2005, nævnt i præmis 10 ovenfor. Den anfægtede beslutning var således blevet vedtaget i en sammenhæng, som var velkendt for sagsøgeren (jf. i denne retning Rettens dom af 15.6.2005, sag T-17/02, Olsen mod Kommissionen, Sml. II, s. 2031, præmis 97).
- 47 På baggrund af stævningen må det for det andet fastslås, at sagsøgeren var i stand til at forsvare sig på fyldestgørende måde. Den anfægtede beslutning var ligeledes tilstrækkelig klar og præcis til, at Unionens retsinstanser kan udøve deres prøvelsesret.
- 48 For det tredje skal det konstateres, at sagsøgeren i det foreliggende tilfælde ikke tilstrækkeligt præcist har angivet, hvilke væsentlige grundlæggende forhold i den anfægtede beslutning der er blevet udeladt. De eneste konkrete forhold, som sagsøgeren har påberåbt sig, er således blevet fremført antydningvis, uden at selskabet har gjort sig den ulejlighed at godtgøre, i hvilken forstand de var grundlæggende i forhold til begrundelsespligten.
- 49 Klagepunktet om tilsidesættelse af begrundelsespligten må derfor forkastes som ugrundet.
- 50 Hvad for det andet angår den påståede tilsidesættelse af retten til forsvar var Kommissionen ikke forpligtet til at høre sagsøgeren vedrørende de oplysninger og vurderinger, der vedrører selskabet. De støttemodtagende virksomheder eller deres konkurrenter betragtes således alene som »interesserede parter« under den administrative procedure. Retspraksis tildeler således i det væsentlige de interesserede parter den rolle at tjene som oplysningskilder for Kommissionen under den administrative procedure, der er indledt i medfør af artikel 88, stk. 2, EF. Det følger heraf, at de interesserede parter på ingen måde kan påberåbe sig den ret til forsvar, som tilkommer de personer, over for hvilke der er indledt en undersøgelse, men at de kun har ret til at blive inddraget i den administrative procedure, i det omfang det må anses for formålstjenligt under hensyn til sagens konkrete omstændigheder (Rettens dom i sagen British Airways m.fl. mod Kommissionen, nævnt i præmis 43 ovenfor, præmis 59 og 60, og dom af 6.3.2003, forenede sager T-228/99 og T-233/99, Westdeutsche Landesbank Girozentrale og Land Nordrhein-Westfalen mod Kommissionen, Sml. II, s. 435, præmis 125).
- 51 Sagsøgeren fik i det foreliggende tilfælde mulighed for at tage stilling til, om de forskellige faktiske og retlige forhold i forbindelse med den omtvistede transaktion faktisk foreligger. Det fremgår således klart af de oplysninger om sagsøgernes deltagelse i den administrative procedure, som Retten er i besiddelse af, at selskabet har haft mulighed for at udtale sig vedrørende såvel planen fra 2002 som

planen fra 2006, således som det fremgår af 24., 131.-134. og 142.-159. betragtning til den anfægtede beslutning. Sagsøgeren havde derfor mulighed for fuldt ud at deltage i proceduren ved at fremsende Kommissionen skriftlige bemærkninger ved flere lejligheder.

- 52 Som følge heraf skal klagepunktet om tilsidesættelse af retten til forsvar forkastes som ugrundet.
- 53 Hvad for det tredje angår den påståede tilsidesættelse af retten til en effektiv domstolsprøvelse bemærkes for det første, at sagsøgerens klagepunkter vedrørende tilsidesættelser af begrundelsespligten og retten til forsvar blev forkastet som ugrundet (jf. præmis 49 og 52 ovenfor). Desuden må det konstateres, at sagsøgeren ikke har fremført specifikke argumenter til støtte for sit klagepunkt. Klagepunktet om tilsidesættelse af selskabets ret til en effektiv domstolsprøvelse må derfor også forkastes som ugrundet.
- 54 I betragtning af det ovenstående skal det første anbringende forkastes som ugrundet.

Det andet anbringende vedrørende i det væsentlige, at Kommissionen foretog en åbenbart urigtig bedømmelse som følge af godkendelsen af kapitalinskuddet på 53,48 mio. EUR i henhold til artikel 86, stk. 2, EF, sammenholdt med artikel 87, stk. 1, EF

- 55 Sagsøgeren har i det væsentlige gjort gældende, at Kommissionen foretog en åbenbart urigtig bedømmelse, da den fandt, at SNCM med rette kunne modtage et kapitalinskud på 53,48 mio. EUR som kompensation for forpligtelser til offentlig tjeneste, navnlig i betragtning af, at den territoriale enhed ville kunne være beskyttet ved markedskræfternes frie spil.
- 56 Det bemærkes i denne forbindelse, at EU-retten ikke indeholder en præcis definition af begrebet tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse i artikel 86, stk. 2, EF. Det fremgår derimod af Rettens praksis, at medlemsstaterne har en vid skønsbeføjelse med hensyn til definitionen af, hvad de anser for en tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse, og at Kommissionen således kun kan stille spørgsmålstejn ved en medlemsstats definition af disse tjenesteydelser i tilfælde af en åbenbar fejl. Medlemsstatens handlefrihed i henhold til artikel 86, stk. 2, EF, og følgelig dens beføjelse til at definere SIEG-ydelser, er imidlertid ikke ubegrænset og kan ikke udøves vilkårligt med det ene formål at undtage en bestemt sektor, såsom cabotagesejladssektoren, fra anvendelsen af konkurrencereglerne (Rettens dom i sagen Olsen mod Kommissionen, nævnt i præmis 46 ovenfor, præmis 216, dommen af 12.2.2008 i sag T-289/03, BUPA m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 81, præmis 165-169, og dom af 6.10.2009, sag T-8/06, FAB mod Kommissionen, ikke trykt i Samling af Afgørelser, præmis 63).
- 57 Hvad nærmere angår tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse vedrørende skibsforbindelser giver artikel 4, stk. 1, i Rådets forordning (EØF) nr. 3577/92 af 7. december 1992 om anvendelse af princippet om fri udveksling af tjenesteydelser inden for søtransport i medlemsstaterne (cabotagesejlads) (EFT L 364, s. 7, herefter »cabotagesejladsforordningen«) udtrykkeligt mulighed for at indgå kontrakter om offentlig tjeneste for at sikre passende og regelmæssig trafik til, fra og mellem øer, forudsat at der ikke sker nogen forskelsbehandling. Domstolen fastslog således i det væsentlige i dom af 20. februar 2001, Analir m.fl. (sag C-205/99, Sml. I, s. 1271, præmis 27), at formålet vedrørende territorial enhed repræsenterer en retmæssig offentlig interesse.
- 58 I det foreliggende tilfælde fremgår det af den anfægtede beslutning, at Kommissionen for at efterkomme præmis 320 i dommen fra 2005, nævnt i præmis 10 ovenfor, i 226.-244. betragtning undersøgte kapitalinskuddet på 53,48 mio. EUR i lyset af Altmark-dommen, nævnt i præmis 11 ovenfor. Kommissionen fastslog i 244. betragtning til den anfægtede beslutning, at dette kapitalinskud gav SNCM en selektiv økonomisk fordel og dermed udgjorde en statsstøtte som omhandlet i artikel 87, stk. 1, EF. Derefter vurderede Kommissionen i 257. betragtning til den anfægtede beslutning, at denne støtte var forenelig med fællesmarkedet i henhold til artikel 86, stk. 2, EF.

- 59 Med hensyn til forekomsten af en tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse begrænsede Kommissionen sig til kort i 249. betragtning til den anfægtede beslutning at nævne, hvorfor den fandt, at public service-kontrakterne opfyldte et reelt public service-behov. Det bør understreges, at public service-kontrakterne indgået mellem de uddelegerende offentlige myndigheder og virksomheder er kontrakter om public service-forpligtelser, som gør det muligt at gennemføre princippet om territorial enhed. Den franske stat havde i 1976 valgt SNCM til at sikre den territoriale enhed for en periode på 25 år. I medfør af de nye fællesskabsregler og efter en offentlig europæisk udbudsprocedure fik SNCM og CMN i fællesskab public service-kontrakten vedrørende besejlingen af Korsika i 2002-2006, og dernæst 2007-2013. Kommissionen bemærkede i den anfægtede beslutning, at princippet om territorial enhed imødegik ulemperne for øsamfundene, at dette lovlige formål ikke i det foreliggende tilfælde kunne opfyldes via markedskræfternes frie spil, og henviste endelig til sin dybdegående analyse af konkurrencen, som den har anført i beslutningen fra 2001.
- 60 Da det fremgår af 249. betragtning til den anfægtede beslutning, at Kommissionen begrænsede sig til kort at begrunde forekomsten af en tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse i perioden 1991-2001 og henvise til beslutningen fra 2001 for en mere udførlig redegørelse, skal det vurderes, om Kommissionen var berettiget til delvist at støtte sig til denne beslutning for at godtgøre forekomsten af en tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse i den anfægtede beslutning, eller om den derimod var forpligtet til, som sagsøgeren har anført, at foretage en ny grundig vurdering heraf.
- 61 Det bemærkes hertil for det første, at punkt 7.2 i beslutningen fra 2001 overbevisende har anført forekomsten af et reelt public service-behov. Spørgsmålet om, hvorvidt konkurrencen – særligt henset til sagsøgerens indtræden på markedet i 1996 – var i stand til at sikre opfyldelsen af formålet med den territoriale enhed, behandles i 72. og 74. betragtning til beslutningen fra 2001. Kommissionen undersøgte navnlig i 72. betragtning til beslutningen fra 2001 udviklingen rute for rute i sagsøgerens udbud mellem Korsika og Frankrig i perioden 1996-2001. Derefter fastslog Kommissionen i 74. betragtning til denne beslutning, at de private operatører ikke var i stand til at sikre den territoriale enhed uden for public service-kontrakterne, hverken med hensyn til de ved overenskomsten fastsatte kvalitative eller kvantitative kriterier, som med de retlige rammer er beskrevet i 18.-30. betragtning til beslutningen og kort redegjort for i 73., 75. og 80. betragtning til beslutningen. Der foretages i beslutningen fra 2001 en udførlig undersøgelse af forholdet mellem konkurrencen og den offentlige tjeneste i hvert fald til april 2001 (72. betragtning), og sagsøgeren anlagde ikke annullationssøgsmål til prøvelse af denne beslutning.
- 62 Det bemærkes for det andet, at sagsøgeren og andre berørte parter aldrig under de forskellige administrative og retslige procedurer for EU's institutioner, som fulgte efter beslutningen fra 2001, har bestridt den reelle karakter af den offentlige tjeneste, som er genstand for public service-kontrakten. Annullationssøgsmålet til prøvelse af beslutningen fra 2003, indledt af sagsøgeren den 13. oktober 2003, tilsigtede at anfægte Kommissionens vurdering af kompensationen for forpligtelser til offentlig tjeneste for en del af støtten, og ikke selve forekomsten af en offentlig tjeneste.
- 63 For det tredje og sidste har sagsøgeren heller aldrig under den administrative procedure, som førte til vedtagelsen af den anfægtede beslutning, bestridt forekomsten af en offentlig tjeneste. Det fremgår således af 146. betragtning til den anfægtede beslutning, at sagsøgeren gjorde gældende, at ingen af kriterierne i Altmark-dommen, nævnt i præmis 11 ovenfor, bortset fra det første, nemlig kriteriet om et reelt public service-behov, var opfyldt i det foreliggende tilfælde.
- 64 Det følger af samtlige ovenfor anførte betragtninger, at da der ikke er fremkommet nye omstændigheder, som de berørte parter henledte Kommissionens opmærksomhed på, navnlig under den administrative sagsbehandling, der resulterede i den anfægtede beslutning, og på baggrund af de oplysninger, den havde til rådighed, kunne den med rette begrænse sig til en kortfattet begrundelse og henvise til beslutningen fra 2001 med henblik på at fastslå forekomsten af et reelt public service-behov som bevist for perioden 1991-2001, som ligger meget tidligere end den anfægtede beslutning.

- 65 Det må derfor konstateres, at Kommissionen i forbindelse med sin begrænsede kontrol med medlemsstaternes definition af tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse (dommen i sagen BUPA m.fl. mod Kommissionen, nævnt i præmis 56 ovenfor, præmis 166) ikke foretog en åbenbart urigtig bedømmelse ved at fastslå, at public service-kontrakten imødekom et reelt public service-behov for perioden 1991-2001.
- 66 For fuldstændighedens skyld bemærkes, at de argumenter, som sagsøgeren har fremført, der i det væsentlige vedrørte selskabets tilstedeværelse på markedet på daværende tidspunkt, ikke kan rejse tvivl om denne vurdering.
- 67 For det første kan den omstændighed, at sagsøgeren allerede befandt sig på markedet ved fornyelsen af public service-kontrakten i 2001, selv hvis dette var tilfældet, ikke rejse tvivl om Kommissionens konklusion. Det fremgår således af sagens akter, at sagsøgeren slet ikke var repræsenteret på markedet inden 1996 og først åbnede en rute mellem Toulon og Korsika i 2000. Selskabet havde kun 12% af markedsandelene målt i antallet af udbudte pladser i sommerperioden mellem Korsika og Frankrig i 2000. Selskabets markedsandele var imidlertid hastigt voksende, dvs. navnlig 30% i 2001. Selv om sagsøgerens tilstedeværelse på markedet derfor først mærkedes kraftigere i de sidste to år af den betragtede periode, navnlig i 2001, kan dette ikke sig selv godtgøre, at markedskræfterne kunne gøre det muligt for en given erhvervsdrivende at opfylde forpligtelserne i public service-kontrakten, som beskrevet i rammekontrakten, såvel kvalitativt som kvantitativt. Sagsøgeren har således ikke fremført et eneste konkret element vedrørende f.eks. selskabets evne til at opfylde målet for overfarter i lavsæsonen og i spidsbelastningsperioder for samtlige sejlruiter, afgang-/ankomsttidspunkter eller skibets art, hvad angår både passager- og fragttrafikken eller for så vidt angår dets evne til at besejle de talrige havne på Korsika.
- 68 Det bemærkes for det andet, at public service-kontrakten, som sagsøgeren har understreget, blev opgivet for forbindelserne fra Nice og Toulon til fordel for en ordning med særligt fordelagtige vilkår for visse kategorier af passagerer, herunder indbyggerne på Korsika, og forpligtelser med hensyn til antallet af overfarter for alle transportvirksomheder. Disse ordninger med særligt fordelagtige vilkår blev af Kommissionen anset for at være forenelige med fællesmarkedet i henhold til artikel 86, stk. 2, EF. Selv om det i modsætning til, hvad sagsøgeren har gjort gældende, er ubestrideligt, at selskabets gradvise indtræden på markedet viser en intensivering af konkurrencen, hvilket i øvrigt har været EU's erklærede mål siden vedtagelsen af cabotageejladsforordningen, kan dette imidlertid ikke stille spørgsmålstejn ved public service-kontraktens karakter af offentlig tjeneste i den betragtede periode – så meget desto mere, som det klart fremgår af 36. betragtning til den anfægtede beslutning, at ordningen med særligt fordelagtige vilkår først blev indført i 2002, dvs. efter den nævnte periode.
- 69 Overgangen til sociale ydelser er snarere udtryk for den koncessionsgivende myndigheds gode forvaltning end en uberettiget støtte, der har til formål at »redde« SNCM, som sagsøgeren har anført. Ved gradvist at ændre den kompensation, der blev udbetalt til SNCM, har Office des transports de la Corse (herefter »OTC«) begrænset udgifterne for forbrugerne og justeret kompensationen, som krævet i henhold til artikel 86, stk. 2, EF. OTC har derfor tilgodeset behovet for at tage hensyn til udviklingen i markedskræfterne og handlet med omhu ved at indlede overvejelser om ændringer af systemet i 2000. Endelig bør det understreges, at tilstedeværelsen af en social ydelse i sig selv peger i retning af at godtgøre tilstedeværelsen af et egentligt public service-behov. Den omstændighed, at området for den nævnte offentlige tjeneste er blevet begrænset af OTC, kan ikke ændre på dette forhold.
- 70 Hvad for det tredje og sidste angår sagsøgerens argument om, at afgørelsen fra Tribunal administratif de Bastia (forvaltningsdomstolen i Bastia, Frankrig) af 5. juli 2001 om annulation af spidsbelastningstjenester i sommerperioden viser, at der ikke foreligger et reelt public service-behov, er det tilstrækkeligt at fastslå, at denne afgørelse blev annulleret af Conseil d'État (Frankrig) den 24. oktober 2001, som anført af SNCM. Hvad endelig angår cour administrative d'appel de Marseilles (Frankrig) afgørelse af 7. november 2011, som sagsøgeren henviste til under retsmødet, bemærkes det,

at den nævnte afgørelse vedrører den seneste periode med public service-kontrakter fra 2007 til 2013. Analyserne om forekomsten af et reelt public service-behov i denne periode kan derfor ikke fremføre nogen form for dokumentation, der kan rejse tvivl om Kommissionens vurdering for perioden 1991-2001, navnlig henset til den meget hurtige udvikling i konkurrencen op det pågældende marked.

71 I betragtning af det ovenstående skal det første anbringende forkastes som ugrundet.

Det tredje anbringende om, at Kommissionen anlagde et åbenbart urigtigt skøn med hensyn til godkendelsen af afhændelsen af SNCM til en negativ salgspris på 158 mio. EUR som en foranstaltning, der ikke udgør en støtte som omhandlet i artikel 87, stk. 1, EF

72 Til støtte for det tredje anbringende har sagsøgeren fremført seks klagepunkter med henblik på at anfægte Kommissionens anvendelse af det markedsøkonomiske investorprincip på den negative salgspris på 158 mio. EUR. For det første har Kommissionen foretaget en uretmæssig forbindelse mellem den sociale uro i 2005 og en høj grad af sandsynlighed for en likvidation af SNCM. For det andet er sammenlignelighedstesten af de seneste socialplaner ikke tilstrækkeligt begrundet. For det tredje kan de supplerende fratrædelsesgodtgørelser ikke omfattes af minimumsomkostningerne ved en likvidation. For det fjerde burde den økonomiske indvirkning af klausulen om ophævelse af overtagelsen være blevet analyseret. For det femte er Kommissionens manglende hensyntagen til den franske stats ansvar i SNCM's nuværende situation ikke i overensstemmelse med Kommissionens beslutningspraksis. For det sjette er den lige behandling af CGMF og overtagerne ikke overholdt.

73 Retten skal indlede behandlingen af det tredje anbringende med det tredje klagepunkt.

74 Sagsøgeren har i forbindelse med det tredje klagepunkt gjort gældende, at Kommissionen, henset til retspraksis, ikke kunne medtage supplerende fratrædelsesgodtgørelser ved beregningen af de hypotetiske omkostninger ved likvidationen af SNCM, der rækker ud over de lovbestemte og overenskomstmæssige forpligtelser, eftersom en sådan mulighed ikke kan være kendetegnende for en privat investors adfærd, som lader sig lede af langsigtede rentabilitetsudsigter. Sagsøgeren har som svar på et skriftligt spørgsmål fra Retten præciseret rækkevidden af klagepunktet ved at fremhæve, på den ene side, at beskyttelsen af CGMF's omdømme, hvori SNCM var det eneste aktiv, i modsætning til, hvad Kommissionen har anført i 270. betragtning til den anfægtede beslutning, ikke kan udgøre en tilstrækkelig grund til at berettige tildelingen af supplerende fratrædelsesgodtgørelser. På den anden side er formålet med udbetalingen af supplerende fratrædelsesgodtgørelser i realiteten at begrænse, at der opstår social uro i tilfælde af en likvidation af SNCM, hvilket fremgår af målsætningerne for staten i dens egenskab af offentlig myndighed og ikke for en privat investors adfærd.

75 Det fremgår af den anfægtede beslutning, at Kommissionen med det formål at tage stilling til, om SNCM har fået en selektiv økonomisk fordel som omhandlet i artikel 87, stk. 1, EF, i 259.-352. betragtning har sammenlignet den negative salgspris på 158 mio. EUR med de hypotetiske omkostninger ved likvidationen af selskabet. Omkostningerne ved en likvidation, beregnet som minimum, begrænser sig efter Kommissionens opfattelse i det foreliggende tilfælde til udgifterne til de supplerende fratrædelsesgodtgørelser (306. betragtning til den anfægtede beslutning). Disse supplerende fratrædelsesgodtgørelser er ifølge Kommissionen blevet en de facto-forpligtelse for store virksomhedskoncerner i dag i tilfælde af likvidation af et datterselskab eller lukning af et anlæg. Udbetalingen af supplerende fratrædelsesgodtgørelser er i det foreliggende tilfælde særligt nødvendig, henset til den tilbagevendende sociale uro i SNCM, for at beskytte CGMF og den franske stats omdømme (270. og 271. betragtning til den anfægtede beslutning). Kommissionen har derfor konkluderet, at idet de samlede supplerende fratrædelsesgodtgørelser er højere end udgifterne til kapitaltilførslen, indeholdt den negative salgspris på 158 mio. EUR ikke elementer af statsstøtte som omhandlet i artikel 87, stk. 1, EF.

- 76 Det bemærkes i denne forbindelse, at offentlige myndigheders indgreb i en virksomheds kapital, uanset under hvilken form dette indgreb sker, ifølge fast retspraksis kan udgøre statsstøtte (jf. Rettens dom af 11.7.2002, sag T-152/99, HAMSA mod Kommissionen, Sml. II, s. 3049, præmis 125 og den deri nævnte retspraksis).
- 77 Det bemærkes dog desuden, at det fremgår af artikel 295 EF, at EF-traktaten ingen betydning har for de ejendomsretlige ordninger i medlemsstaterne. Medlemsstaterne har således frihed til direkte eller indirekte at udøve økonomiske aktiviteter på samme måde som private virksomheder. Dette ligebehandlingsprincip mellem offentlige og private virksomheder indebærer, at medlemsstaterne kan investere i økonomiske aktiviteter, og at den kapital, som staten direkte eller indirekte indskyder i en virksomhed på vilkår, der svarer til normale markedsvilkår, ikke kan anses for statsstøtte (Domstolens dom af 21.3.1990, sag C-142/87, Belgien mod Kommissionen, Sml. I, s. 959, præmis 29, og af 21.3.1991, sag C-303/88, Italien mod Kommissionen, Sml. I, s. 1433, præmis 20, samt Rettens dom af 12.12.1996, sag T-358/94, Air France mod Kommissionen, Sml. II, s. 2109, præmis 70).
- 78 Med henblik på at fastslå, om privatiseringen af SNCM til en negativ salgspris på 158 mio. EUR indeholdt elementer af statsstøtte, skal det derfor vurderes, om en privat investor under tilsvarende omstændigheder kunne tænkes at ville have indskudt en kapital af denne størrelse i forbindelse med salget af virksomheden eller ville have valgt en likvidation af virksomheden (jf. i denne retning Domstolens dom af 16.5.2002, sag C-482/99, Frankrig mod Kommissionen, Sml. I, s. 4397, præmis 70, og af 28.1.2003, sag C-334/99, Tyskland mod Kommissionen, Sml. I, s. 1139, præmis 133).
- 79 Med henblik på anvendelsen af det markedsøkonomiske investorprincip skal der nødvendigvis sondres mellem de forpligtelser, staten hæfter for som en virksomhed, der udfører en økonomisk aktivitet, og de forpligtelser, der kan påhvile den som offentlig myndighed (jf. i denne retning Domstolens dom af 14.9.1994, forenede sager C-278/92 - C-280/92, Spanien mod Kommissionen, Sml. I, s. 4103, præmis 22, og dommen i sagen Tyskland mod Kommissionen, nævnt i præmis 78 ovenfor, præmis 134). Når en medlemsstats investering foretages i forbindelse med udøvelsen af offentlig myndighed, er det nemlig udelukket at sammenligne statens adfærd med den adfærd, som følges af en privat erhvervsdrivende eller investor, der opererer på markedsøkonomiske vilkår (Rettens dom af 17.12.2008, sag T-196/04, Ryanair mod Kommissionen, Sml. II, s. 3643, præmis 85).
- 80 Med denne sondring mellem økonomiske aktiviteter på den ene side og den offentlige myndigheds indgreb på den anden side må det imidlertid tages i betragtning, at den private investor, hvis adfærd en offentlig investors dispositioner skal sammenlignes med, ikke nødvendigvis er en almindelig investor, som anbringer sin kapital med henblik på en mere eller mindre kortsigtet forrentning. Denne adfærd skal i hvert fald være et privat holdingselskab eller en privat koncern af virksomheder, som følger en global eller sektorbestemt strukturpolitik, og skal være ledet af mere langsigtede rentabilitetsudsigter (Domstolens dom af 21.3.1991, sag C-305/89, Italien mod Kommissionen, Sml. I, s. 1603, præmis 20).
- 81 Såvel indholdet af de nationale sociallovgivninger som praksis for selskabsforholdene i store virksomhedskoncerner ændrer sig desuden over tid og er forskellige inden for EU. Det kræves således, at kontrollen af statsstøtte afspejler udviklingen i disse sædvaner for såvel private virksomheders investeringer som statens investeringer i overensstemmelse med ligebehandlingsprincippet og uden at skade den effektive virkning heraf.
- 82 Det bemærkes desuden, at en opmærksom privat investor i en social markedsøkonomi ikke kan se bort fra sit ansvar over for alle relevante parter i virksomheden på den ene side og udviklingen i de samfundsmæssige, økonomiske og miljømæssige sammenhænge, hvori investoren udvikler sig, på den anden side. Aspekterne vedrørende det sociale ansvar og virksomhedskulturen kan således have en stor indflydelse på en opmærksom privat investors konkrete beslutninger og strategiske retningslinjer. Den langsigtede økonomiske rationalitet bag en opmærksom privat investors adfærd kan derfor ikke vurderes uden at tage sådanne hensyn i betragtning.

- 83 Som følge heraf kan en privat investors udbetaling af supplerende fratrædelsesgodtgørelser i princippet efter omstændighederne i det konkrete tilfælde udgøre en lovlige og passende praksis for at fremme en fredelig arbejdsmarkedsdialog og opretholde et selskabs eller en selskabskoncerns omdømme. Udgifterne til de supplerende fratrædelsesgodtgørelser må således ikke sammenblandes med udgifterne til social sikring, der nødvendigvis påhviler staten i tilfælde af en likvidation af et selskab. I henhold til ligebehandlingsprincippet (jf. præmis 75 ovenfor) har medlemsstaterne også mulighed for at udbetale supplerende fratrædelsesgodtgørelser i tilfælde af en likvidation af en offentlig virksomhed, selv om deres forpligtelser ikke uden videre må overskride det lovbestede og overenskomstmæssige absolutte minimum.
- 84 Dækningen af disse yderligere udgifter hvad angår det beskyttelsesværdige hensyn kan imidlertid ikke forfølge et rent socialt eller politisk mål uden at komme til at fravige rammerne for det markedsøkonomiske investorprincip, som defineret i præmis 76-82 ovenfor. I mangel af enhver økonomisk rationalitet – end ikke langsigtet – må en hensyntagen til udgifter ud over de lovbestede og overenskomstmæssige forpligtelser derfor betragtes som statsstøtte som omhandlet i artikel 87, stk. 1, EF.
- 85 Det skal i denne forbindelse understreges, at beskyttelsen af en medlemsstats omdømme som global investor i en markedsøkonomi ikke, bortset fra særlige omstændigheder og uden en særdeles overbevisende begrundelse, kan udgøre en tilstrækkelig begrundelse for at godtgøre den langsigtede økonomiske rationalitet i at dække yderligere udgifter, såsom supplerende fratrædelsesgodtgørelser. At tillade Kommissionen kort at henvise til en medlemsstats omdømme som global aktør til støtte for, at der ikke foreligger statsstøtte som omhandlet i artikel 87, stk. 1, EF, ville således dels kunne skabe konkurrenceforvriddning på fællesmarkedet til fordel for virksomheder, der opererer i medlemsstater, hvor den offentlige økonomiske sektor er forholdsmæssigt mere udviklet, eller hvori arbejdsmarkedsdialogen er særligt nedslidt, dels formindske den effektive virkning af fællesskabsbestemmelserne om statsstøtte.
- 86 Det bemærkes endvidere, at det i forbindelse med det markedsøkonomiske investorprincip tilkommer Kommissionen inden for rammerne af dens vide skønsbeføjelse at definere statens økonomiske aktiviteter, navnlig på geografisk og sektorielt niveau, i forhold til hvilke denne stats langsigtede økonomiske rationalitet skal vurderes.
- 87 I mangel af en tilstrækkelig præcis definition af de pågældende økonomiske aktiviteter kan Kommissionen således for det første ikke være i stand til at definere de private referenceinvestorer og dermed på grundlag af objektive og bevislige elementer fastslå en tilstrækkeligt fast praksis blandt disse investorer. I mangel af et sådant sammenligningsgrundlag er en definition af de omhandlede økonomiske aktiviteter for det andet også nødvendig for at kunne fastslå tilstedeværelsen af en rimelig og tilstrækkeligt underbygget sandsynlighed for, at medlemsstaten med den pågældende adfærd opnår en indirekte økonomisk gevinst – også på lang sigt.
- 88 Hvad endelig angår rækkevidden og karakteren af den retslige prøvelse skal det for det første bemærkes, at begrebet statsstøtte efter definitionen i traktaten har en retlig karakter og skal fortolkes på grundlag af objektive elementer. Af denne grund skal Unionens retsinstanser principielt under hensyntagen såvel til de konkrete omstændigheder i den sag, der verserer for dem, som til Kommissionens vurderingers tekniske eller udviklede karakter gennemføre en fuldstændig efterprøvelse af, om en foranstaltning henhører under artikel 87, stk. 1, EF (Domstolens dom af 16.5.2000, sag C-83/98 P, Frankrig mod Ladbroke Racing og Kommissionen, Sml. I, s. 3271, præmis 25, og af 22.12.2008, sag C-487/06 P, British Aggregates mod Kommissionen, Sml. I, s. 10515, præmis 111). Unionens retsinstanser skal ikke blot tage stilling til bl.a. den materielle nøjagtighed af de beviser, der henvises til, samt oplysningernes troværdighed og sammenhæng, men ligeledes kontrollere, om disse oplysninger udgør alle de relevante oplysninger, som skal tages i betragtning i forbindelse

med en vurdering af en kompleks situation, og om disse oplysninger taler til støtte for de heraf dragne konklusioner (Domstolens dom af 2.9.2010, sag C-290/07, Kommissionen mod Scott, Sml. I, s. 7763. præmis 65 og den deri nævnte retspraksis).

- 89 Det er i lyset af disse principper, at det tredje anbringendes tredje klagepunkt skal undersøges.
- 90 I denne forbindelse bemærkes det indledningsvis, at Kommissionen ikke entydigt har defineret de af den franske stats økonomiske aktiviteter, for hvilke der eventuelt kunne være et behov for at beskytte omdømmet.
- 91 Det fremgår således af 270. og 271. betragtning til den anfægtede beslutning, at det omdømme, der skal beskyttes, er »moderselskabets og hovedaktionærens«, dvs. CGMF's og den franske stats omdømme. Det skal herved bemærkes – som sagsøgeren med rette har understreget – at CGMF ikke har andre aktiver i søtransportsektoren. Argumentet om beskyttelse af omdømmet kunne derfor under alle omstændigheder ikke vedrøre selskabet.
- 92 Kommissionen har endvidere som svar på et skriftligt spørgsmål fra Retten gjort gældende, at det omdømme, der rent faktisk var beskyttelsesværdigt, var den franske stats omdømme som global investor i en markedsøkonomi. Endelig ændrede Kommissionen i retsmødet igen holdning, idet den ved flere lejligheder præciserede, at argumentet om beskyttelse af omdømmet rent faktisk finder anvendelse på den franske stat som investor i transportsektoren. Den Franske Republik har derimod henvist til den franske stat som global investor i en markedsøkonomi.
- 93 Det må derfor fastslås, at Kommissionen ikke på tilfredsstillende måde har redegjort for de af den franske stats økonomiske aktiviteter, i forhold til hvilke den langsigtede økonomiske rationalitet af de pågældende foranstaltninger i det foreliggende tilfælde skulle vurderes (jf. præmis 86 og 87 ovenfor).
- 94 Da der ikke foreligger en sådan definition, er det i princippet umuligt for Retten at kontrollere den langsigtede økonomiske rationalitet i den negative salgspris for SNCM, som den franske stat har givet for at undgå udbetalingen af supplerende fratrædelsesgodtgørelser i tilfælde af en likvidation (jf. præmis 86 og 87 ovenfor). Alene i denne henseende må det fastslås, at Kommissionen har begået en retlig fejl.
- 95 Endvidere – uafhængigt af definitionen på de pågældende økonomiske aktiviteter – bemærkes det for det første, at Kommissionen ikke har fremført tilstrækkeligt objektive og bevislige elementer for at påvise, at udbetalingen af supplerende fratrædelsesgodtgørelser under tilsvarende omstændigheder er fast praksis blandt private virksomheder.
- 96 Det skal for det første konstateres, at Kommissionen ikke ud over i fodnote nr. 135 behandlede dette spørgsmål i den anfægtede beslutning. I 267. og 268. betragtning til den anfægtede beslutning nøjedes Kommissionen med at hævde, at udbetalingen af supplerende fratrædelsesgodtgørelser på samme måde som andre foranstaltninger, såsom støtte til jobsøgning, var blevet en standardpraksis blandt store virksomhedskoncerner, uden dog at fremføre det mindste bevis. Selv om det, som Kommissionen har anført i 267. betragtning til den anfægtede beslutning, må lægges til grund, at store virksomhedskoncerner ikke kan tillade sig at se bort fra de sociale konsekvenser af lukningen af et produktionsanlæg, kan dette derimod ikke uden fremlæggelsen af noget andet bevis herfor indebære, at udbetaling af supplerende fratrædelsesgodtgørelser udgør en fast praksis blandt store virksomhedskoncerner i tilfælde af en likvidation af et datterselskab.
- 97 I 272. betragtning og fodnote nr. 135 i den anfægtede beslutning påstod Kommissionen på ny, at den omstændighed, at supplerende fratrædelsesgodtgørelser ikke medtages i de hypotetiske omkostninger ved likvidationen, svarer til at se bort fra de sociale realiteter, som store virksomhedskoncerner står over for, og nøjedes med til støtte for denne påstand at henvise til beslutning 92/266/EØF af 27. november 1991 om omstillingsaktiviteter i de franske offentlige industrikoncerner bortset fra jern-

og stålindustrien, kulminedriften og Compagnie Générale Maritime, jf. EØF-traktatens artikel 92, 93 og 94 (EFT 1992 L 138, s. 24), og de senere nævnte socialplaner. Hertil bemærkes alene, dels at en beslutning fra 1991 ikke kan bevise, at der foreligger en tilstrækkelig fast social praksis på privatiseringstidspunktet i 2006, dels at den blotte henvisning til et begrænset antal socialplaner heller ikke kan godtgøre tilstedeværelsen af en tilstrækkelig fast praksis i sager som de foreliggende. Dette gælder så meget desto mere, for så vidt som disse socialplaner vedrører omstrukturings- og ikke likvidationsdispositioner, således som Kommissionen medgav under retsmødet, i sektorer, der umiddelbart intet har til fælles med transportinfrastrukturer, såsom kosmetik (Yves Saint-Laurent Haute Couture) eller levnedsmidler (Danone).

- 98 For det andet bør det understreges, at de eneste faktiske omstændigheder, som Kommissionen har fremført i 274.-277. betragtning til den anfægtede beslutning, i det væsentlige blev fremført med henblik på at fremlægge et skøn over udgifterne til disse godtgørelser pr. medarbejder, og ikke som støtte for en tilstrækkeligt fast praksis, som Kommissionen har bekræftet i punkt 41 i duplikken. Det skal i øvrigt i denne forbindelse fremhæves, at de fremførte skøn i betydelig grad afhænger af de pågældende virksomheder og sektorer.
- 99 For det tredje har hverken Kommission eller intervenienterne fremført nogen form for dokumentation for, at der foreligger en praksis for udbetaling af supplerende fratrædelsesgodtgørelser, hverken i deres skriftlige besvarelse af Rettens spørgsmål eller i retsmødet. Kommissionen har faktisk slet ikke behandlet dette spørgsmål, mens Den Franske Republik kun har nævnt en enkelt privat virksomhed i jern- og stålindustrien, der overvejer muligheden for at gennemføre sådanne supplerende fratrædelsesgodtgørelser.
- 100 Henset til præmis 96-99 ovenfor må det fastslås, at Kommissionen ikke har kunnet påvise, at udbetalingen af supplerende fratrædelsesgodtgørelser var en tilstrækkeligt fast praksis blandt private virksomheder.
- 101 For det andet må det konstateres, at Kommissionen heller ikke har fremført tilstrækkeligt objektive og bevislige elementer for at påvise, at den franske stats adfærd i mangel af en fast praksis hos private investorer i det foreliggende tilfælde skyldes en rimelig mulighed for herved at opnå en indirekte økonomisk gevinst, selv på lang sigt (jf. præmis 86 og 87 ovenfor).
- 102 Det skal nemlig endnu engang fastslås, at dette spørgsmål i det væsentlige på ingen måde bliver behandlet i den anfægtede beslutning. Kommissionen nøjedes i 270. og 271. betragtning til den anfægtede beslutning med at hævde, at de sociale spændinger i virksomheden, der ifølge Kommissionen fremgår af den arbejdskonflikt, som fandt sted i 2004, i tilfælde af en likvidation af SNCM ville føre til social uro, som kan ændre moderselskabet og hovedaktionærens omdømme. Kommissionen har derfor ikke fremført noget element i den anfægtede beslutning, der kan forklare den konkrete art af det lidte tab, og navnlig præcisere i forhold til hvilke interessenter (brugere, kunder, leverandører eller medarbejdere) CGMF og den franske stats omdømme ville blive påvirket. Den anfægtede beslutning indeholder i øvrigt ingen oplysninger, som godtgør, at Kommissionen har forsøgt at opgøre det lidte tab, som ikke desto mindre nødvendigvis skal sammenlignes med de anslåede udgifter til de supplerende fratrædelsesgodtgørelser, som tabet udgør begrundelsen for.
- 103 I sit skriftlige svar på Rettens spørgsmål har Kommissionen anført, at der kan forventes social uro i de statskontrollerede virksomheder, der er aktive i nærheden af SNCM, f.eks. Marseilles havn, og ligeledes i alle de offentlige virksomheder – uanset sektoren – navnlig transportsektoren. Det vil således være statens omdømme som arbejdsgiver, der lider skade. En likvidation af SNCM uden udbetaling af supplerende fratrædelsesgodtgørelser vil følgelig sandsynligvis give anledning til solidaritetsstrejker i det offentlige, f.eks. dem, der fandt sted i bestemte private virksomheder. Den Franske Republik præciserede under retsmødet, at beskadigelsen af omdømmet efter dens opfattelse skulle forstås som en beskadigelse af omdømmet i samtlige selskabets handelspartnere og ikke-professionelle kunders øjne. Kommissionen har yderligere henvist til særlige risici for vold og tingsskade.

- 104 Ud over at begrundelsen er blevet anført for sent, finder Retten under alle omstændigheder, at de fremlagte oplysninger i de skriftlige besvarelser og under retsmødet ikke kan udgøre en tilstrækkeligt overbevisende begrundelse for medtagelsen af de supplerende fratrædelsesgodtgørelser i de hypotetiske omkostninger ved likvidationen af SNCM.
- 105 Det bemærkes således for det første, at Kommissionen ikke har fremført noget forhold, der i det foreliggende tilfælde kan godtgøre tilstedeværelsen af en rimelig sandsynlighed for afholdelsen af de sociale udgifter, som begrunder udbetalingen af de supplerende fratrædelsesgodtgørelser. Denne risiko tog Kommissionen på ingen måde stilling til, således som den erkendte det under retsmødet. Kommissionen nøjedes i det væsentlige med at hævde, at der forelå en risiko for solidaritetsstrejker, uden at fremføre nogen som helst omstændigheder vedrørende deres omfang, ud over at præcisere, at strejkerne kunne berøre alle de offentlige virksomheder, specielt transportsektoren. For at give et konkret eksempel nøjedes Kommissionen med at nævne eventuelle påvirkninger af statens økonomiske aktiviteter i tilfælde af en blokade af Marseilles havn, således som det var tilfældet under den sociale uro i marts 2011. Kommissionen fremlagde også tre eksempler på blokader ved produktionsanlæg i Frankrig og Belgien i løbet af de seneste 15 år. Selv om det kan anses for at være tilstrækkeligt godtgjort, at der er stærke sociale spændinger i SNCM, som det f.eks. fremgår af 271. betragtning til den anfægtede beslutning, kan de fremførte elementer ikke i det foreliggende tilfælde godtgøre tilstedeværelsen på tidspunktet for vedtagelsen af den anfægtede beslutning af en reel risiko for solidaritetsstrejker i andre virksomheder, der direkte eller indirekte kontrolleres af den franske stat.
- 106 For det andet bør det understreges, at Kommissionens manglende indsats for at opgøre de indirekte sociale udgifter er så meget desto mere skadelig, eftersom de nævnte udgifter skal være betragtelige for at gøre dens argumentation berettiget. Udgiften til de supplerende fratrædelsesgodtgørelser overstiger således pr. definition 158 mio. EUR, hvilket er den negative salgspris for SNCM. For at de supplerende fratrædelsesgodtgørelser kan begrundes, skal udgifterne hertil være lavere end de indirekte sociale udgifter, såsom dem til solidaritetsstrejkerne. Det følger heraf, at størrelsen af de indirekte sociale udgifter, såfremt de reelt er afholdt, skal være særlig høj for kunne retfærdiggøre Kommissionens begrundelse.
- 107 I betragtning af de oplysninger, som Kommissionen har fremlagt, bør det for det tredje understreges, at intet i sagens akter gør det muligt at antage, at tildelingen af supplerende fratrædelsesgodtgørelser til SNCM's medarbejdere ville have været egnet til at forhindre, at der opstår social uro i tilfælde af en likvidation af selskabet, hvilket Kommissionen anerkendte under retsmødet. Kommissionen har således ikke alene undladt at undersøge sandsynligheden for, at de nævnte udgifter ville opstå – den har heller ikke undersøgt risikoen for, at udgifterne opstår, selv om der udbetales supplerende fratrædelsesgodtgørelser. I dette tilfælde ville de påberåbte indirekte sociale udgifter, som udgør begrundelsen for de nævnte godtgørelser, derfor skulle afholdes af den franske stat, uagtet tildelingen af supplerende fratrædelsesgodtgørelser.
- 108 Kommissionen har derfor ikke fremlagt noget bevis, der på tilstrækkelig vis kan godtgøre, i hvilken henseende medtagelsen af de betydelige udgifter til de supplerende fratrædelsesgodtgørelser, der i øvrigt kan andrage indtil ti gange beløbet for blot de lovbestemte og overenskomstmæssige forpligtelser, som det fremgår af 277. betragtning til den anfægtede beslutning, i det foreliggende tilfælde skyldes en rimelig mulighed for herved at opnå en indirekte økonomisk gevinst, selv på lang sigt. Selv om det er umuligt at se bort fra risikoen for visse sociale følger i andre offentlige virksomheder i tilfælde af en likvidation af SNCM uden betaling af supplerende fratrædelsesgodtgørelser, blev omfanget af de omhandlede indirekte sociale omkostninger samt sandsynligheden for deres udvikling på ingen måde analyseret af Kommissionen, heller ikke i dens skriftlige besvarelse af Rettens spørgsmål. Det skal følgelig fastslås, at den langsigtede økonomiske rationalitet vedrørende den franske stats adfærd ikke er blevet godtgjort i fornødent omfang.

109 Henset til præmis 72-108 ovenfor må sagsøgerens tredje klagepunkt tages til følge. Det tredje anbringende må derfor tages til følge, uden at det er nødvendigt at gennemgå det første, andet, fjerde, femte og sjette klagepunkt. Følgerne for den anfægtede beslutnings lovlighed behandles nærmere i præmis 155 ff. nedenfor.

Det fjerde anbringende om, at Kommissionen foretog en åbenbart urigtig bedømmelse med hensyn til godkendelsen af CGMF's kapitalindskud på 8,75 mio. EUR som en foranstaltning, der ikke udgør en støtte som omhandlet i artikel 87, stk. 1, EF

110 Sagsøgeren har fremført to klagepunkter til støtte for dette anbringende om for det første en urigtig anvendelse af kriteriet om samtidigheden vedrørende kapitalindskuddene foretaget af de private overtagere og CGMF, for det andet den manglende overholdelse af ligebehandlingsprincippet.

111 Det fremgår af 72. betragtning til den anfægtede beslutning, at overtagerne og CGMF's tegning i fællesskab af nye aktier for i alt 35 mio. EUR, herunder 25% af CGMF, var fastsat i afdeling III i aftaleprotokollen. Denne tegning skulle ske efter kapitaltilførslen på 142,5 mio. EUR og afhændelsen af 75% af anparterne til de private overtagere for et symbolsk beløb.

112 I 354. betragtning til den anfægtede beslutning fastslog Kommissionen for det første, at et offentligt kapitalindskud ikke udgør støtte, hvis private investeringer af betydeligt omfang er tidsmæssigt sammenfaldende. Kommissionen fastslog herefter, at den kunne begrænse sig til at undersøge samtidigheden i kapitalindskuddene, for så vidt som disse indskud var betydelige, uden at undersøge forrentninger, for at nå til den konklusion, at der ikke foreligger statsstøtte som omhandlet i artikel 87, stk. 1. I det omfang kriteriet om samtidighed var overholdt, konkluderede Kommissionen i 360. betragtning til den anfægtede beslutning, at CGMF's kapitalindskud på 8,75 mio. EUR ikke gav SNCM en økonomisk fordel og derfor ikke var statsstøtte.

113 Det var endvidere først efter at have fastslået, at der ikke foreligger statsstøtte som omhandlet i artikel 87, stk. 1, EF, at Kommissionen i 361.-363. betragtning til den anfægtede beslutning undersøgte spørgsmålet om, hvorvidt den faste forrentning for CGMF's deltagelse ville have været acceptabelt for en hypotetisk privat investor. Den vurderede således, at i det omfang den faste forrentning fritog CGMF for risici med opfyldelsen af forretningsplanen, gav det et afkast på lang sigt, der er rimeligt for investeret kapital. Kommissionens ekspert konkluderede endvidere, at dette kapitalindskud målt i risikograd lå tæt op ad en fransk erhvervsobligation.

114 Det fremgår endelig af 364. betragtning til den anfægtede beslutning, at klausulen om ophævelse af overtagelsen (jf. præmis 23 ovenfor) ikke blev behandlet i relation til spørgsmålet om forrentning, idet Kommissionen blot bemærkede, at den ikke var i stand til at stille spørgsmålstejn ved den lige behandling af CGMF og overtagerne.

115 I den henseende er det allerede anført i denne doms præmis 76 og 77, at det ved afgørelsen af, om et offentligt indskud indeholder elementer af statsstøtte som omhandlet i artikel 87, stk. 1, EF, skal fastslås, om en privat investor på tilsvarende vilkår ville have foretaget det nævnte indskud. I det tilfælde, hvor den kapital, som staten direkte eller indirekte indskyder i en virksomhed, er blevet indskudt på vilkår, der svarer til normale markedsvilkår, kan den ikke anses for statsstøtte i henhold til princippet om ligebehandling af den offentlige og private sektor. Et kapitalindskud med offentlige midler må derfor anses for at opfylde kriteriet vedrørende den private investor og for ikke at indebære ydelse af statsstøtte, bl.a. hvis dette indskud sker sideløbende med et betydeligt indskud af kapital fra en privat investor på tilsvarende vilkår (jf. Rettens dom af 12.12.2000, sag T-296/97, Alitalia mod Kommissionen, Sml. II, s. 3871, præmis 81 og den deri nævnte retspraksis).

Vedrørende samtidigheden

- 116 Med hensyn til samtidigheden af de private og offentlige investorers indskud er det sagsøgerens opfattelse, at idet ingen af de 35 mio. EUR er blevet indbetalt på det samme tidspunkt, er kriteriet om samtidighed ikke opfyldt for samtlige indskud, selv om Kommissionen har fundet, at det var tilstrækkeligt, at betingelserne var ensartede.
- 117 Det bør i denne forbindelse understreges, at samtidigheden i de private og offentlige investorers indskud i det højeste giver et indicium, der peger i retning af, at der ikke foreligger statsstøtte som omhandlet i artikel 87, stk. 1, EF. Det fremgår således af præmis 81 i dommen i sagen Alitalia mod Kommissionen, nævnt i præmis 115 ovenfor, hvortil Kommissionen har henvist i fodnote 168 i den anfægtede beslutning, at disse indskud skal være foretaget på tilsvarende vilkår. Idet det markedsøkonomiske investorprincips formål er at sammenligne statens adfærd med en hypotetisk privat investors adfærd, kan det ikke afvises, at tilstedeværelsen af private investorer, der er rede til at investere kraftigt og samtidigt, kan lette valideringen af et sådant princip. Der skal imidlertid tages hensyn til alle de relevante faktiske og retlige omstændigheder for at vurdere lovligheden af de pågældende indskud, henset til fællesskabsbestemmelserne om statsstøtte. Tidsaspektet er derfor naturligvis vigtigt, men samtidigheden kan i princippet ikke i sig selv anses for tilstrækkelig.
- 118 I det omfang samtidigheden kun skal vurderes som et indicium, der peger i retning af, at der ikke foreligger statsstøtte som omhandlet i artikel 87, stk. 1, EF, kan den ikke med rimelighed undergives en streng bedømmelse. Som følge af, at den første fjerdedel af hver aktiepost blev indbetalt på nøjagtig samme tidspunkt, og at de samme nationale retsregler finder anvendelse på de resterende tre fjerdedele, kunne Kommissionen i det foreliggende tilfælde med rette antage, at dette kriterium om samtidighed var opfyldt, eller i det mindste at analysen af tidsaspektet tydede på, at der fandtes tilsvarende vilkår for private og offentlige investeringer.
- 119 Det fjerde anbringendes første klagepunkt må derfor forkastes som ugrundet.

Vedrørende ligebehandling

- 120 Uligheder i behandlingen af afkastet mellem CGMF og de private investorer, der især skyldes tilstedeværelsen af klausulen om ophævelse af overtagelsen, rejser efter sagsøgerens opfattelse tvivl om, hvorvidt de private overtages og CGMF's investeringsvilkår er sammenlignelige, hvilket medfører, at Kommissionens konklusion vedrørende ligebehandlingen er ulovlig.
- 121 I medfør af de principper, der er nævnt i præmis 115 ovenfor, skal det vurderes, om de eventuelle forskelle i de private overtages og CGMF's respektive afkast af kapitalindskuddene kan stille spørgsmålstegn ved rigtigheden af Kommissionens vurdering, der fastslog, at ligebehandlingsprincippet er blevet overholdt.
- 122 Det bemærkes i denne forbindelse, som anført i præmis 117 og 118 ovenfor, at samtidigheden i det foreliggende tilfælde af de offentlige og private investeringer højst kunne udgøre et relevant forhold ved vurderingen af et offentligt kapitalindskuds karakter af statsstøtte. Derfor er Kommissionens påstand i 354. betragtning til den anfægtede beslutning, hvorefter Fællesskabets retsinstanser har anerkendt Kommissionens analyserammer, urigtig. Endvidere opstiller punkt 3.2, tredje led, i Kommissionens meddelelse om anvendelsen af [...] artikel 92 [EF] og 93 [EF] på offentlige myndigheders kapitalandele (EF-Bulletin 9/1984), hvortil Kommissionen henviser i fodnote nr. 167, kun en formodning om, at der ikke er tale om støtte i tilfælde af en betydelig og sammenfaldende privat investering. Som Kommissionen med rette har anerkendt i sin skriftlige besvarelse af Rettens spørgsmål, kan samtidigheden følgelig ikke i sig selv – selv i tilfælde af betydelige private investeringer – være tilstrækkelig til at nå til den konklusion, at der ikke foreligger statsstøtte som omhandlet i artikel 87, stk. 1, EF, uden at tage hensyn til de andre relevante faktiske eller retlige elementer.

- 123 I det foreliggende tilfælde må det fastslås, at spørgsmålet om den faste forrentning og spørgsmålet om virkningen af klausulen om ophævelse af overtagelsen udgør en del af alle de relevante elementer, som Kommissionen burde have undersøgt med henblik på at nå til den konklusion, at de private overtagere og CGMF's investeringsvilkår er sammenlignelige, og at ligebehandlingsprincippet derfor er blevet overholdt.
- 124 Det skal således for det første fastslås dels, at de private overtageres kapitalindskuds rentabilitet ikke er fastsat i aftaleprotokollen. Dels skal CGMF's kapitalindskud ifølge den anfægtede beslutning fungere som en obligation, idet den har en fast forrentning. Denne faste forrentning er imidlertid ikke sikret, i det omfang det faste afkast i det tilfælde, hvor klausulen om ophævelse af overtagelsen gøres gældende som følge af en manglende videreførelse af public service-kontrakten eller en afgørelse, der træffes af Kommissionen eller Fællesskabets retsinstanser, der væsentligt påvirker selskabets værdi, ophører med at blive udbetalt. Henset til disse elementer kunne Kommissionen ikke udelukke en nærmere analyse af virkningen af forskellene i afkastet for CGMF's andele og de private overtageres afkast i forbindelse med undersøgelsen af spørgsmålet om ligebehandling.
- 125 Det skal for det andet bemærkes, at investeringen på 8,75 mio. EUR i SNCM's kapital ikke kan betragtes som en klassisk porteføljeinvestering uden at se bort fra privatiseringen af virksomheden. Dette kapitalindskud er således et led i en global salgsprotokol som følge af en og samme forhandling, hvor overtagernes indskud er modydelse for tunge forpligtelser for den franske stat i forskellig form.
- 126 Hvad for det tredje angår klausulen om ophævelse af overtagelsen er det Kommissionens opfattelse, at den er uden betydning i relation til ligebehandlingen af de private og offentlige investorer, i det omfang dens udnyttelse allerede blev taget i betragtning i forbindelse med afhændelsen af virksomheden til en negativ salgspris.
- 127 Uden at det er nødvendigt at tage stilling til, om Kommissionen tog behørigt hensyn til udnyttelsen af klausulen om ophævelse af overtagelsen, er det tilstrækkeligt at fastslå, at dens økonomiske indvirkning og derfor dens betydning for ligebehandlingen af samtidige investorer på ingen måde er blevet vurderet i den anfægtede beslutning. 364. betragtning til beslutningen begrænser sig til at konstatere, at klausulen ikke kan stille spørgsmålstejn ved ligebehandlingen mellem samtidige investorer, men indeholder ikke nogen økonomisk analyse. Det fremgår imidlertid af sagens akter, at klausulen om ophævelse af overtagelsen formentlig har en væsentlig økonomisk værdi, hvilket sagsøgeren og selskabet STIM d'Orbigny – interesserede parter, der havde indgivet deres bemærkninger under den formelle undersøgelsesprocedure – klart havde understreget under den administrative procedure, således som det fremgår af 155., 158. og 163. betragtning til den anfægtede beslutning.
- 128 I den forbindelse skal for det første bemærkes, at klausulen om ophævelse af overtagelsen kan udnyttes i mangel af en videreførelse af public service-kontrakten eller i tilfælde af en afgørelse, der træffes af Kommissionen eller Fællesskabets retsinstanser, der væsentligt påvirker selskabets værdi. Disse to begivenheder kan allerede i sig selv bringe det rekapitaliserede SNCM i vanskeligheder, for så vidt som selskabet i det første tilfælde ville miste en betydelig del af dets omsætning, og i det andet tilfælde kunne blive genstand for en procedure, der har til formål at tilbagesøge en ulovlig støtte for samtlige eller en del af CGMF's indskud. Disse vanskeligheder for virksomheden taget i betragtning ville udnyttelsen af klausulen om ophævelse af overtagelsen for det første medføre en pligt til at tilbagebetale samtlige overtagernes indskud. For det andet ville CGMF på ny eje 100% af SNCM's kapital og derfor have ansvaret for 100% af udgifterne ved en eventuel fremtidig likvidation, mens risikoen for en likvidation ville være steget betydeligt.
- 129 For det andet stillede Kommissionen og Den Franske Republik ikke under den skriftlige procedure eller under retsmødet spørgsmålstegn ved den omstændighed, at klausulen om ophævelse af overtagelsen havde en faktisk økonomisk værdi, eftersom de har gjort gældende, at dens udnyttelse var indeholdt i transaktionen, således som den var bygget op. I øvrigt har Den Franske Republik i sit interventionsindlæg fremhævet, at et af de konkurrerende bud, der ikke indeholdt nogen klausul om

ophævelse af overtagelse, som modydelse anmodede om en væsentlig større kapitaltilførsel end den franske stat. Kommissionen og Den Franske Republik har derfor ikke bestridt den omstændighed, at klausulen om ophævelse af overtagelsen havde en reel økonomisk værdi.

- 130 Henset til præmis 126-129 ovenfor må det konkluderes, at klausulen om ophævelse af overtagelsen i det mindste kan annullere enhver risiko for de private overtagere i tilfælde af, at en af disse udløsende begivenheder indtræder, og at den nævnte klausul følgelig har en faktisk økonomisk værdi. Denne klausul kan derfor ændre risikoprofilen for de private overtageres og CGMF's kapitalindsud og derfor stille spørgsmålstegn ved, om de private overtagere og CGMF's investeringsvilkår er sammenlignelige. Kommissionen kunne derfor under alle omstændigheder ikke afstå fra at foretage en nærmere analyse af den økonomiske virkning af klausulen om ophævelse af overtagelsen.
- 131 Det følger af ovenstående betragtninger, at Kommissionen har undladt at tage hensyn til samtlige relevante forhold, bl.a. afkastet, ved vurderingen af, om de samtidige kapitalindsuds investeringsvilkår er sammenlignelige. Kommissionen har således foretaget en åbenbart urigtig bedømmelse. Det andet klagepunkt må derfor anses for at være begrundet. Det fjerde anbringende skal følgelig delvist tiltrædes. Konsekvenserne af denne fejl for lovligheden af den anfægtede beslutning behandles nærmere i præmis 155 ff. nedenfor.

Det femte anbringende om, at Kommissionen foretog en åbenbart urigtig bedømmelse med hensyn til godkendelsen af støtten til enkeltpersoner på 38,5 mio. EUR som foranstaltninger, der ikke udgør støtte som omhandlet i artikel 87, stk. 1, EF

- 132 Sagsøgeren har til støtte for det femte anbringende nærmere bestemt fremført tre klagepunkter. For det første er Kommissionens analyse ikke i overensstemmelse med punkt 3.2.7 om »støtte til dækning af de sociale omkostninger i forbindelse med omstruktureringen« i rammebestemmelserne, for så vidt som genstanden for denne støtte ikke er klart defineret. I det omfang SNCM for det andet på baggrund af en virksomhedsaftale selv træffer afgørelse om det beløb, der ydes til medarbejderne, bør denne støtte til enkeltpersoner betragtes som støtte som omhandlet i punkt 59 i rammebestemmelserne. Denne foranstaltning behandler derfor SNCM fordelagtigt i forhold til konkurrenterne, hvilket udgør en selektiv økonomisk fordel og derfor en støtte som omhandlet i artikel 87, stk. 1, EF. For det tredje er den spærrede konto, hvor midlerne vedrørende støtten til enkeltpersoner er placeret, ikke rentebærende. Den overholder derfor ikke rammebestemmelserne, fordi behovet for statsstøtte ikke er begrænset til det absolut nødvendige.
- 133 Kommissionen finder i det væsentlige, at disse klagepunkter er irrelevante, for så vidt som sagsøgeren kritiserer støttens forenelighed med fællesmarkedet i medfør af rammebestemmelserne, og ikke karakteren af støtte som omhandlet i artikel 87, stk. 1, EF. Med hensyn til realiteten har Kommissionen anført, at denne støtte til enkeltpersoner hører under medlemsstaternes social- og arbejdsmarkedspolitik.
- 134 Det bemærkes indledningsvis, at sagsøgeren sammenblander tilstedeværelsen af en støtte som omhandlet i artikel 87, stk. 1, EF og dens forenelighed med fællesmarkedet i henhold til artikel 87, stk. 3, litra c), EF og rammebestemmelserne. Eftersom det ikke tilkommer Retten at træffe afgørelse om foreneligheden af en statsstøtte, som ikke er blevet konstateret af Kommissionen i den anfægtede beslutning, må det femte anbringendes første og tredje klagepunkt forkastes som værende irrelevante.
- 135 Det andet klagepunkt må imidlertid fortolkes som en direkte anfægtelse af Kommissionens konklusion om, at der ikke foreligger en støtte som omhandlet i artikel 87, stk. 1, EF. Spørgsmålet er derfor, om denne støtte til enkeltpersoner udgør en økonomisk fordel.

- 136 I denne henseende følger det af fast retspraksis, at den blotte omstændighed, at en foranstaltning forfølger et socialt formål, ikke er tilstrækkelig til, at den uden videre kan falde uden for begrebet støtte som omhandlet i artikel 87 EF. I denne bestemmelses stk. 1 sondres der nemlig ikke ud fra grundene til eller formålet med de statslige interventioner, men bestemmelsen definerer disse i kraft af deres virkninger. Begrebet støtte omfatter indgreb, der under forskellige former letter de byrder, som normalt belaster en virksomheds budget (jf. i denne retning Domstolens dom af 15.3.1994, sag C-387/92, Banco Exterior de España, Sml. I, s. 877, præmis 13, af 26.9.1996, sag C-241/94, Frankrig mod Kommissionen, Sml. I, s. 4551, præmis 21, af 29.4.2004, sag C-159/01, Nederlandene mod Kommissionen, Sml. I, s. 4461, præmis 51, og af 3.3.2005, sag C-172/03, Heiser, Sml. I, s. 1627, præmis 46).
- 137 Det følger af det ovenfor anførte, at begrebet støtte ikke nødvendigvis indebærer en lovbestemt forpligtelse, men snarere letter de byrder, som normalt belaster en virksomheds budget (jf. i denne retning generaladvokat Jacobs' forslag til afgørelse til Domstolens dom af 26.9.1996, Frankrig mod Kommissionen, nævnt i præmis 136 ovenfor, Sml. I, s. 4553, punkt 42). Definitionen af en byrde, der vedrører den daglige drift af virksomheden, kan derfor ikke efter sin art begrænses til lovbestemte og overenskomstmæssige forpligtelser. På samme måde er den omstændighed, at de direkte modtagere af støtten til enkeltpersoner er medarbejdere, ikke tilstrækkelig til at påvise, at der ikke foreligger en støtte til fordel for deres arbejdsgiver (jf. i denne retning Domstolens dom af 23.2.1961, sag 30/59, De Gezamenlijke Steenkolenmijnen i Limburg mod Den Høje Myndighed, Sml. 1954-1964, s. 211, org.ref.: Rec. s. 1).
- 138 Med henblik på at undersøge, om denne støtte til enkeltpersoner udgør støtte som omhandlet i artikel 87, stk. 1, EF, må det derfor afgøres, om SNCM opnår en indirekte økonomisk fordel, der har gjort det muligt for selskabet at undgå omkostninger, der normalt skulle have været afholdt af virksomhedens egen kapital, og derfor hindrer, at markedskræfterne virker på sædvanlig måde.
- 139 Det fremgår af 70. betragtning til den anfægtede beslutning, at det kontokurantlån, som CGMF havde udbetalt, på 38,5 mio. EUR til betaling af godtgørelser til de SNCM-medarbejdere, der afskediges, har til formål at finansiere udgiften til fremtidige supplerende godtgørelser i overtagernes eventuelle plan for personalenedskæringer. Dette kontokurantlån har således til formål at finansiere »den del af omkostningerne ved medarbejderes eventuelle frivillige fratreden eller afbrydelse af ansættelseskontrakter [...], der skal lægges oven i ethvert beløb, som arbejdsgiveren skal betale i medfør af lovfæstede og overenskomstmæssige bestemmelser [...]« (artikel II.2 i protokollen om overtagelse af 16.5.2006, gengivet i fodnote 66 til den anfægtede beslutning).
- 140 Kommissionen bemærkede i 366.-370. betragtning til den anfægtede beslutning, at der var tale om en selektiv økonomisk fordel, når et offentligt kapitalindskud letter virksomheden for en byrde, der vedrører den daglige drift af virksomheden. Kommissionen fandt, at de byrder, der var omfattet af den daglige drift, i det foreliggende tilfælde var alle de omkostninger, der følger af anvendelsen af social- og arbejdsmarkedslovgivningen samt kollektive overenskomster i sektoren. For så vidt som denne støtte til enkeltpersoner ikke har til formål at finansiere lovbestemte og overenskomstmæssige forpligtelser, har den derfor ikke til formål at finansiere byrder, der vedrører den daglige drift af virksomheden.
- 141 Ifølge 372. betragtning til den anfægtede beslutning kan støtten til enkeltpersoner hverken have til formål eller til virkning at lette frigørelsen af medarbejderne, for så vidt som den spærrede konto kun kan aktiveres for medarbejdere, der allerede har forladt virksomheden på tidspunktet for den nye socialplan. Denne støtte til enkeltpersoner er derfor en socialpolitisk foranstaltning, idet den franske stat således handler i sin egenskab af offentlig myndighed og ikke i sin egenskab af aktionær. Kommissionen præciserede i 375. betragtning til den anfægtede beslutning, at denne foranstaltning ikke har til formål at finansiere den oprindeligt bestemte fratreden i forbindelse med planen fra 2002.
- 142 Denne argumentation kan ikke tages til følge.

- 143 For det første fremgår det af den i præmis 136 og 137 ovenfor nævnte retspraksis i modsætning til, hvad Kommissionen har anført i 371. betragtning til den anfægtede beslutning, at den omstændighed, at den pågældende foranstaltning ikke følger af lovbestemte og overenskomstmæssige forpligtelser, i princippet ikke kan udelukke karakteren af statsstøtte som omhandlet i artikel 87, stk. 1, EF.
- 144 For det andet må det fastslås, at tilstedeværelsen af den spærrede konto kan skabe et incitament for SNCM's medarbejdere til at forlade virksomheden, eller i det mindste forlade den uden at forhandle deres fratræden, især for så vidt angår den eventuelle tildeling af supplerende fratrædelsesgodtgørelser som omhandlet i 268. betragtning til den anfægtede beslutning, hvilket er forhold, der kunne skabe en indirekte økonomisk fordel for SNCM.
- 145 Den omstændighed, at den spærrede konto blev forhandlet med virksomhedens fagforeninger forud for privatiseringen under arbejdskonflikten i 2005, således som det fremgår af Kommissionens skriftlige svar, kan ikke i sig selv stille spørgsmålstegn ved de pågældende foranstaltningers karakter af statsstøtte. Uanset om fordelene således indrømmes før eller efter privatiseringen, er SNCM fortsat omfattet heraf. Den omstændighed, at denne støtte til enkeltpersoner udgør en del af selve protokollen om salg, synes at understrege, at den skaber en fordel. Det må nemlig antages, at parterne har benyttet sig af denne mulighed, fordi de kunne opnå en vis fordel heraf.
- 146 Heraf følger, at Kommissionens forklaringer, og navnlig dem, der fremgår af 372. betragtning til den anfægtede beslutning, hverken er overbevisende eller endog forståelige.
- 147 Henset til præmis 142-146 ovenfor må det fastslås, at Kommissionen foretog en åbenbart urigtig bedømmelse ved at betegne denne støtte til enkeltpersoner på 38,5 mio. EUR som foranstaltninger, der ikke udgør støtte som omhandlet i artikel 87, stk. 1, EF. Det femte anbringende skal derfor tages til følge. Konsekvenserne af denne fejl for lovligheden af den anfægtede beslutning behandles nærmere i præmis 155 ff. nedenfor.

Det sjette anbringende om, at Kommissionen anlagde et åbenbart urigtigt skøn med hensyn til godkendelsen af omstruktureringsrestbeløbet i henhold til artikel 87, stk. 3, litra c), EF og rammebestemmelserne

- 148 Det skal for det første fastslås, at det sjette anbringende vedrører omstruktureringsrestbeløbet på i alt 15,81 mio. EUR, erklæret foreneligt med fællesmarkedet i henhold til artikel 87, stk. 3, litra c), EF og rammebestemmelserne.
- 149 Det skal for det andet understreges, at Kommissionens analyse af dette omstruktureringsrestbeløb i 366.-434. betragtning til den anfægtede beslutning var baseret på en forudsætning om, at planen fra 2006 var fritaget for elementer af statsstøtte.
- 150 I denne forbindelse skal det således bemærkes, at beslutningen fra 2006 udtrykkeligt anfører den omstændighed, at såfremt der foreligger elementer af omstruktureringsstøtte i planen fra 2006, skal disse vurderes samtidigt med omstruktureringsstøtten i planen fra 2002, således som det fremgår af 6., 7., 25. og 129. betragtning. Kommissionen bemærkede endvidere i 161. betragtning til beslutningen fra 2006, at den ikke kunne udelukke, at hele eller en del af det nye kapitalindskud på 158 mio. EUR skulle anses for at udgøre statsstøtte. Kommissionen fremhævede således med rette, at hvis denne nye foranstaltning udgør støtte, skal den således vurderes sammen med »den samlede omstruktureringsstøtte, hvis forenelighed herefter skal undersøges«.
- 151 Det fremgår imidlertid af den anfægtede beslutning, at planen fra 2006 efter Kommissionens opfattelse ikke indeholdt nye elementer af statsstøtte, idet den fandt, at den negative salgspris på 158 mio. EUR, CGMF's fælles og samtidige kapitalindskud på 8,75 mio. EUR og støtten til enkeltpersoner på 38,5 mio. EUR ikke udgør støtte som omhandlet i artikel 87, stk. 1, EF.

- 152 Det fremgår imidlertid af undersøgelsen af det tredje, det fjerde og det femte anbringende, at Kommissionen har begået en retlig fejl og anlagt åbenbart urigtige skøn, der kan rejse tvivl om forudsætningen om, at planen fra 2006 er fritaget for elementer af statsstøtte.
- 153 Under disse omstændigheder konstaterer Retten, at Kommissionens analyse af omstruktureringsrestbeløbet ikke er korrekt underbygget. Det sjette anbringende skal følgelig tiltrædes, hvorved det er uforholdsmæssigt at tage stilling til de af sagsøgeren fremsatte argumenter.
- 154 Det er nu hensigtsmæssigt at anføre følgerne af Kommissionens urigtige bedømmelser i forhold til den anfægtede beslutnings lovlighed.

Følgerne af Kommissionens åbenbart urigtige bedømmelser i forhold til den anfægtede beslutnings lovlighed

- 155 Det fremgår af præmis 94, 109, 131 og 147 ovenfor, at Kommissionen har begået en retlig fejl og anlagt åbenbart urigtige skøn ved sine analyser af den negative salgspris på 158 mio. EUR, CGMF's fælles og samtidige kapitalindskud på 8,75 mio. EUR og støtten til enkeltpersoner på 38,5 mio. EUR. Den anfægtede beslutnings artikel 1, stk. 2, bør derfor annulleres.
- 156 Det fremgår af præmis 148-152 ovenfor, at Kommissionens analyse af omstruktureringsrestbeløbet på i alt 15,81 mio. EUR var baseret på en urigtig forudsætning. Heraf følger, at den anfægtede beslutnings artikel 1, stk.3, bør annulleres.

Sagens omkostninger

- 157 Ifølge procesreglementets artikel 87, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Kommissionen har tabt sagen, bør det pålægges Kommissionen at betale sagens omkostninger i overensstemmelse med sagsøgerens påstand.
- 158 Den Franske Republik og SNCM bærer hver deres egne omkostninger i henhold til bestemmelserne i procesreglementets artikel 87, stk. 4, første og tredje afsnit.

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer

RET TEN (Fjerde Afdeling):

- 1) **Artikel 1, stk. 2 og 3, i Kommissionens beslutning 2009/611/EF af 8. juli 2008 om de støtteforanstaltninger, Frankrig har iværksat til fordel for Société Nationale Maritime Corse-Méditerranée (SNCM) — C 58/02 (ex N 118/02), annulleres.**
- 2) **Europa-Kommissionen betaler sagsøgerens omkostninger og bærer sine egne omkostninger.**
- 3) **Den Franske Republik og SNCM bærer deres egne omkostninger.**

Pelikánová
Jürimäe
Van der Woude

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 11. september 2012.

Underskrifter

Indhold

Sagens baggrund	2
De omhandlede søfartsselskaber	2
Den administrative procedure	2
De pågældende foranstaltninger	3
Den anfægtede beslutning	4
Retsforhandlinger og parternes påstande	6
Retlige bemærkninger	7
Det første anbringende om en begrundelsesmangel og om en tilsidesættelse af retten til forsvar og retten til en effektiv domstolsprøvelse	7
Det andet anbringende vedrørende i det væsentlige, at Kommissionen havde foretaget et åbenbart urigtigt skøn som følge af godkendelsen af kapitalindskuddet på 53,48 mio. EUR i henhold til artikel 86, stk. 2, EF, sammenholdt med artikel 87, stk. 1, EF	9
Det tredje anbringende om, at Kommissionen havde foretaget et åbenbart urigtigt skøn med hensyn til godkendelsen af afhændelsen af SNCM til en negativ salgspris på 158 mio. EUR som en foranstaltning, der ikke udgør en støtte i artikel 87, stk. 1, EF's forstand	12
Det fjerde anbringende om, at Kommissionen havde foretaget et åbenbart urigtigt skøn med hensyn til godkendelsen af CGMF's kapitalindskud på 8,75 mio. EUR som en foranstaltning, der ikke udgør en støtte i artikel 87, stk. 1, EF's forstand	18
Vedrørende samtidigheden	19
Vedrørende ligebehandling	19
Det femte anbringende om, at Kommissionen havde foretaget et åbenbart urigtigt skøn med hensyn til godkendelsen af støtten til enkeltpersoner på 38,5 mio. EUR som foranstaltninger, der ikke udgør støtte i artikel 87, stk. 1, EF's forstand	21
Det sjette anbringende om, at Kommissionen havde foretaget et åbenbart urigtigt skøn med hensyn til godkendelsen af omstrukturingsrestbeløbet i henhold til artikel 87, stk. 3, litra c), EF, og rammebestemmelserne	23
Følgerne af Kommissionens åbenbart urigtige skøn om lovligheden af den anfægtede beslutning	24
Sagens omkostninger	24